

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/994/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6413211824
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6413211824.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v právnej veci navrhovateľa: K. K., nar. XXXX, bytom K., M. námestie XX/XX, proti odporcovi: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35792752, za účasti vedľajšieho účastníka na strane navrhovateľa: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Nám. Legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42176778, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, o vydanie predbežného opatrenia, na odvolanie navrhovateľky zo dňa 29. 10. 2013 proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 9C/138/2013-39 zo dňa 07. 10. 2013, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu potvrdzuje.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd návrh navrhovateľa na vydanie predbežného opatrenia, ktorým súd odporcovi uloží povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 13. 03. 2012, č. 8500010428 uzavretej medzi navrhovateľom a odporcom do právoplatného skončenia veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy a, ktorým súd zamestnávateľovi navrhovateľa štátnemu podniku Mincovňa Kremnica, štátny podnik, Štefánikovo nám. 25/24, 967 01 Kremnica, IČO: 00010448 uloží povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy navrhovateľa podľa dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 13. 03. 2012, č. 8500010428 uzavretej medzi navrhovateľom a odporcom zamietol.

V dôvodoch rozhodnutia súd uviedol: „12.09.2013 bol súdu doručený návrh navrhovateľa, ktorým sa domáha určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy č. 8500010428 z 13.03.2012 uzavretej medzi navrhovateľom a odporcom. Súčasne s návrhom vo veci samej podal navrhovateľ návrh na vydanie predbežného opatrenia, ktorým by súd uložil odporcovi zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy a zamestnávateľovi by súčasne uložil povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy navrhovateľa na podklade tejto dohody.

Navrhovateľ v návrhu na vydanie predbežného opatrenia okrem iného uvádza nasledovné:

Navrhovateľ a odporca uzavreli úverový právny úkon, ktorý sa stal právnym rámcom na poskytnutie finančných prostriedkov navrhovateľovi. Ide o formulárovú typovú spotrebiteľskú zmluvu o úvere č. 8500010428. Navrhovateľ považuje uvedenú zmluvu za

problematickú a z eurokonformného hľadiska najmenej z časti za neudržateľnú. Vzťah účastníkov sa podľa navrhovateľa dostal do krízového stavu a javí sa, že platnosť úkonu bude musieť posúdiť súd. Podľa navrhovateľa sú v zmluve okrem iného neprijateľné podmienky a ustanovenia v rozpore s § 54 ods. 1 a inými kogentnými ustanoveniami zákona (neprijateľná rozhodcovská doložka, sankčné poplatky, revolving, dohoda o zrážkach zo mzdy a pod.) Napriek spornosti dohody o zrážkach zo mzdy požiadal odporca zamestnávateľa navrhovateľa o vykonávanie zrážok zo mzdy a navrhovateľovi sa vykonávajú zrážky zo mzdy napriek skutočnosti, že neexistuje súdne rozhodnutie, ktoré by uložilo navrhovateľovi

povinnosť plniť, pričom navrhovateľ nemá možnosť zrážky zo mzdy priamo zastaviť. Zamestnávateľ je podľa zákona povinný vykonávať zrážky bez ohľadu na existenciu sporu. Veriteľ výšku dlhu sám jednostranne diktuje bez odsúhlasenia súdom.

Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy považuje navrhovateľ za rozporný s právom Európskej únie a pre rozpor s medzinárodnou zmluvou je preto aj v predmetnej veci neplatný (§ 39 Občianskeho súdneho poriadku). Zrážky vykonávané podľa § 551 Občianskeho zákonníka dlžník nedokáže priamo voči jeho zamestnávateľovi zastaviť a to napriek neexistencii súdneho rozhodnutia, ktoré by judikovalo sporný právny vzťah. Moc nad majetkom navrhovateľa je koncentrovaná v rukách veriteľa, ktorý na stanovenie výšky pohľadávky a jej príslušenstva nepotrebuje súdne rozhodnutie. Uzavretá zmluva podľa navrhovateľa poskytuje veriteľovi priamo právny priestor na postihnutie majetku spotrebiteľa vrátane plnení z neprijateľných zmluvných podmienok, prípadne plnení v rozpore s kogentnými ustanoveniami zákona. Právna úprava neumožňuje ani spotrebiteľovi a ani zamestnávateľovi namietat' priamo mimosúdny akt veriteľa, povahu a výšku dlhu a zároveň mimosúdne zastaviť zásah do majetku spotrebiteľa zrážkami zo mzdy a to napriek tomu, že veriteľ je súkromnou osobou a jeho moc siahať na majetok spotrebiteľa nie je delegovaná nijakou verejnoprávnou inštitúciou a nie je ani inak odvodená od verejnej moci. Ani v prípade upustenia od používania dohody o zrážkach zo mzdy bez presného vyhlásenia veriteľa nemá navrhovateľ istotu, že veriteľ v budúcnosti opätovne nevyzve zamestnávateľa navrhovateľa na vykonávanie zrážok zo mzdy a autoritatívne nestanoví výšku pohľadávky vrátane spornej časti pohľadávky.

Odporca už zamestnávateľa navrhovateľa vyzval, aby vykonával zrážky zo mzdy a teda obava, že odporca naplní zásah do majetku navrhovateľa bez súdneho prieskumu zmluvných podmienok a bez toho aby bol známy výklad unijného práva, sa tak reálne naplnila. Navrhovateľ v záujme predídenia vzniku ujmy navrhuje, aby sa dočasne zakázal výkon zrážkami zo mzdy.

Podľa § 102 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v účinnom znení (ďalej aj „OSP“) ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Podľa § 75 ods. 2 OSP, časť prvej vety, návrh má okrem náležitostí návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy.

Podľa § 75 ods. 8 OSP, prvá veta, o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov.

Podľa § 76 ods. 1 písm. e) a f) OSP, predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi najmä, aby nenakladal z určitými vecami alebo právami, niečo vykonal, niečo sa zdržal alebo niečo znášal.

Podľa § 76 ods. 2 OSP, predbežným opatrením možno nariadiť povinnosť niekomu inému než účastníkovi len vtedy, ak to možno od neho spravodlivo žiadať.

Súd z predloženej zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500010428 z 13.03.2012 zistil, že navrhovateľovi odporca poskytol úver vo výške 1 170,00 € s tým, že celkovo navrhovateľ v 42 splátkach vo výške 62,69 € splatných 25. dňa v mesiaci zaplatí 2 632,98 €. Podľa predloženého oznámenia odporcu z 13.03.2012 bola prvá splátka splatná 25.04.2012 a posledná 25.09.2015. Listom z 19.11.2012 doručeným zamestnávateľovi 22.11.2012 odporca požiadal o vykonávanie zrážok. Uviedol v ňom, že k 19.11.2012 je navrhovateľ naďalej v omeškaní so splátkou vo výške 62,69 € a požiadal na podklade zaslanej dohody o zrážkach zo mzdy vykonávať od 19.11.2012 zrážky vo výške 62,69 € do vyrovnania dlhu. Dlhu k 19.11.2012 odporca vyčíslil vo výške 2 446,04 € z toho 2 444,91 € predstavuje poskytnutý úver

a zmluvná odmena a suma 1,13 € predstavuje záväzky navrhovateľa za omeškanie. Z predloženého potvrdenia zamestnávateľa navrhovateľa č. IV-13194/MÚ z 26.08.2013 súd zistil, že navrhovateľovi bolo zo mzdy vykonaných 9 mesačných zrážok po 62,69 € mesačne za mesiace november 2012 až júl 2013 spolu vo výške 564,21 €.

Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že navrhovateľ mal v čase od 25.04.2012 do 19.11.2012 na poskytnutý úver spolu s odplátou zaplatiť 7 mesačných splátok po 62,69 €, t.j. spolu 438,83 €, pričom zaplatil o jednu splátku menej, t.j. spolu 376,14 € a spolu s vykonanými zrážkami do mesiaca júl 2013 bolo na vymáhanú pohľadávku s odplátou uhradené 940,35 € (376,14 € + 564,21 €) a pri splátkach (zrážkach) po 62,69 € za mesiace august a september 2013 by navrhovateľ doteraz uhradil sumu 1 065,73 €.

Navrhovateľ teda doteraz neuhradil ani sumu poskytnutého úveru a nie to dohodnutú odplatu. Vzhľadom na túto skutočnosť a skutočnosť, že navrhovateľ v návrhu nespochybňuje platnosť hlavného záväzku - povinnosť z titulu poskytnutého úveru vo výške 1 170,00 € zaplatiť odporcovi vrátane odplaty sumu vo výške 2 632,98 € v 42. mesačných splátkach po 62,69 € so splatnosťou každej splátky do 25. dňa v mesiaci, pričom prvá splátka bola splatná 25.04.2012 a posledná bude splatná 25.09.2015 - tým, že sa zo mzdy navrhovateľa vykonávajú zrážky vo výške 62,69 € mesačne nevzniká navrhovateľovi nijaké nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy ako vyžaduje zákon a preto súd návrh navrhovateľa na vydanie predbežného opatrenia zamietol. Takisto z doterajšieho správania odporcu, na ktoré možno usudzovať z listinných dôkazov predložených navrhovateľom (žiadosť odporcu z 19.11.2012 o vykonanie zrážok zo mzdy, potvrdenie zamestnávateľa z 26.08.2013 o vykonaných zrážkach) nie je preukázané, že mieni inštitút dohody o zrážkach zo mzdy použiť ako nástroj na svojvoľné stanovenie (určenie) či už výšky záväzku navrhovateľa alebo výšky mesačnej zrážky zo mzdy navrhovateľa (ktorej maximálna výška je aj tak limitovaná platným právom) ako vyplýva z návrhu navrhovateľa na vydanie predbežného opatrenia“.

Proti uzneseniu odvolanie podala navrhovateľka. Žiadala uznesenie súdu prvého stupňa zmeniť a návrhu na vydanie predbežného opatrenia vyhovieť. Poukazovala, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy upravený v ust. § 551 OZ je podľa slovenského práva atypický. Bez súdu sa totiž aktivujú zrážky zo mzdy obyčajne zaslaním oznámenia zamestnávateľovi. Zásah do majetku spotrebiteľa sa tak vykonáva bez sudcu a to aj na plnenia z neprijateľných podmienok. Prostriedkom ochrany môže byť predbežné opatrenie kým sa spor vo veci samej podľa tretej časti OSP nerozhodne o rozsahu neplatnosti zmluvy. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy sa zneužíva na postihovanie dôležitého majetku spotrebiteľa a to bez toho, aby spotrebiteľ mal možnosť namietat' nesúhlas po tom, ako je informovaný, že sa vykonávajú zrážky na plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky.

Odvolateľka poukázala na iné rozhodnutie Okresného súdu Žiar nad Hronom proti odporcovi PROFÍ CREDIT Slovakia, s .r o., kde požiadala o súdnu ochranu a má ísť o konanie vedené pod sp. zn. 19C/41/2013. Súd v označenom konaní rozhodol: „Odporca je povinný zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 13. 03. 2012 č. 850001426 uzavretej medzi navrhovateľom a odporcom do právoplatného skončenia veci samej o neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy;

Zamestnávateľ navrhovateľky - Mincovňa Kremnica, š. p., je povinný zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy navrhovateľky podľa dohody o zrážkach zo mzdy ...“.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu určenom § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a uznesenie okresného súdu potvrdil podľa § 219 ods. 1 OSP ako vo výroku vecne správny.

Podľa ust. § 74 ods. 1 OSP. Pred začatím konania môže predseda senátu nariadiť predbežné opatrenie ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Účelom súdneho konania je zaistiť spravodlivú ochranu práv a oprávnených záujmov občanov teda fyzických ako aj právnických osôb. Ku splneniu tohto účelu často nestačí

vyčkávať až do právoplatného rozhodnutia, pretože k jeho dosiahnutiu i pri riadnom vedené konania treba niekedy dlhšiu dobu.

Predbežné opatrenia možno nariadiť o všetkých právach, vzniknutých z právnych pomerov zákonom dovolených, pričom ono právo môže byť aj podmienené odkladacou alebo rozvázovacou podmienkou. O nárokoch z nich vôbec nie je isté, či vzniknú, alebo ich vznik je viazaný na splnenie celkom nejakej a neurčitej podmienky nie je predbežné opatrenie prípustné. Aj pri rozhodovaní o nariadení predbežného opatrenia vždy treba mať na zreteli ust. § 80 písm. c) OSP a zisťovať, či je naliehavý právny záujem na vydaní požadovaného predbežného opatrenia.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje, že zrážky zo mzdy navrhovateľky sú vykonávané z uzavretého „úverového právneho úkonu“ (označenie navrhovateľkou v návrhu), ktorý sa stal právnym rámcom na poskytnutie finančných prostriedkov žalobkyni.

Nemožno tvrdiť, že existuje naliehavý právny záujem iba na vyhlásení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy (čoho sa navrhovateľka domáha podanou žalobou), pokiaľ dohoda, na základe ktorej boli navrhovateľke poskytnuté finančné prostriedky je vo všetkých svojich dojednaniach platná.

Z podaného návrhu však vyplýva, že navrhovateľka nenamieta platnosť zmluvy o revolvingovom úvere, nenamieta ani dojednania, ktoré eventuálne navyšujú v neprimeranom rozsahu plnenie, ku ktorému sa navrhovateľka zaviazala, ale namieta len dohodnutý spôsob splácania úveru.

V skutočnosti navrhovateľka potom nenamieta neprijateľnú podmienku, ktorá bola dohodnutá v spotrebiteľskej zmluve (napríklad § 53 ods. 4 OZ), pretože namieta dopad zákonného ustanovenia § 551 OZ. Zákonné ustanovenie platného právneho poriadku však nie je niečo s čím by bolo potrebné osobitne spotrebiteľa oboznamovať. Nemožno vyhlásiť, že navrhovateľka má naliehavý právny záujem akokoľvek nesplácať (teda aj zrážkami zo mzdy) dohodnuté splátky podľa uzavretej zmluvy o revolvingovom úvere, keď platnosť samotnej zmluvy nenamieta.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.